

**Bendrieji principai: antrasis kvietimas teikti
paraiškas**

Iniciatyvoje *Urban Innovative Actions*

2016 12 16 – 2017 04 14

Turinys

1. Įvadas	3
2. Tinkamos valdžios institucijos – kas gali teikti paraiškas	4
3. Antrojo kvietimo teikti paraiškas temos	9
4. Finansavimo principas.....	17
5. Projekto generavimas ir rengimas	19
5.1 Partnerystė įgyvendinant iniciatyvą <i>Urban Innovative Actions</i>	19
5.2 Projekto veikla.....	20
5.3 Biudžeto straipsniai ir reikalavimus atitinkančios išlaidos	21
6. Paraiškos pateikimo procesas	21
7. Atrankos procesas.....	22
7.1 Tinkamumo patikra	23
7.2 Strateginis vertinimas	24
7.3 Veiklos vertinimas	25
7.4 Vertinimo rezultatų sistema	25
8. Viešieji pirkimai, auditas ir valstybės pagalba.....	26
9. Kaip gauti pagalbą	27
10. Pagrindinės datos.....	27

1. Įvadas

Kaip nurodoma ERPF 8 straipsnyje¹, ERPF gali remti naujovių diegimą tvarios miesto plėtros vietovėse. Pagal šią tvarką Europos Komisija ėmėsi iniciatyvos *Urban Innovative Actions* (UIA), kad nustatytų ir išbandytų naujus sprendimus, skirtus visai Sąjungai svarbioms tvarios miesto plėtros problemoms spręsti.

Dėl to pagrindinis UIA iniciatyvos tikslas yra suteikti visos Europos valdžios institucijoms erdvės ir išteklių išbandyti drąsias ir nepatikrintas idėjas, skirtas vieniems su kitais susijusiems iššūkiams spręsti ir patikrinti, ar jos tinkamos naudoti sudėtingomis realiomis sąlygomis. Numatoma palaikyti novatoriškus, kokybiškus, į rezultatus orientuotus ir skleistinus projektus, sukurtus ir įgyvendintus prisidedant pagrindinėms suinteresuotosioms šalims.

Miesto valdžios institucijos turėtų apsvarstyti UIA iniciatyvoje pasiūlytą galimybę pereiti nuo „įprastinių projektų“ (kurie gali būti finansuojami naudojantis „tradiciniais“ finansavimo šaltiniais, įskaitant pagrindines ERPF programas) ir surizikuoti plačių užmojų ir kūrybingas idėjas paversti prototipais, kurie galėtų būti išbandyti miesto aplinkoje. Kitaip tariant, UIA gali paremti tokius itin naujoviškus ir eksperimentinius bandomuosius projektus, kuriuos tradiciniai finansavimo šaltiniai atmestų kaip pernelyg rizikingus.

UIA iniciatyvai skirtas bendras apytiksliai 372 milijonų eurų ERPF biudžetas.

UIA projektai bus atrenkami nuo 2015 iki 2020 m. vyksiančiuose kasmetiniuose konkursuose, kurių temą ar temas teiks Komisija. Kiekvienam projektui gali būti suteikta iki 5 milijonų eurų ERPF bendrojo finansavimo. Ilgiausias projektų įgyvendinimo laikotarpis yra 3 metai. Nėra idealaus UIA projektų finansavimo dydžio. Nedideli projektai (t. y. prašantys mažesnio nei 1 milijono eurų ERPF finansavimo) gali būti išrenkami rečiau, nes jiems gali nepavykti įrodyti, kad jų veiksmų mastas pakankamas reikšmingoms išvadoms sukurti. Vertėtų atsižvelgti į tai, kad rengiant projektus, kuriems reikia skirti dideles investicines sąnaudas, ypač įgyvendinimo laikotarpio pabaigoje, reikia įrodyti, kad išlaidos yra tikslingos ir visiškai pagrįstos.

Ilgiausias projektų įgyvendinimo laikotarpis yra 3 metai.

¹ Europos regioninės plėtros fondo reglamentas (ES) Nr. 1301/2013: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32013R1301>

UIA iniciatyva – tai Komisijos priemonė, kurią netiesiogiai valdo Regioninės ir miestų plėtros generalinis direktoratas. Iniciatyvai įgyvendinti Komisija įgaliotuoju subjektu paskyrė Aukštutinės Prancūzijos regioną². Iniciatyvai valdyti buvo įsteigtas nuolatinis sekretoriatas (NS)³.

Remdamasis suteiktais įgaliojimais, įgaliotasis subjektas rengia antrąjį kvietimą teikti paraiškas ir kviečia reikalavimus atitinkančias valdžios institucijas teikti projektų pasiūlymus. Šiam konkursui paskirtas 50 milijonų eurų biudžetas.

Šiame dokumente apibrėžiami antrojo kvietimo teikti paraiškas reikalavimai ir procedūros. Jį reikia skaityti kartu su UIA rekomendacijomis ir paraiškos formos gairėmis, skelbiamomis UIA svetainėje ir atnaujinamomis vykdant antrąjį kvietimą teikti paraiškas.

2. Tinkamos valdžios institucijos – kas gali teikti paraiškas

UIA 2 straipsnyje nurodoma, kad finansavimą UIA projektams gali gauti šios valdžios institucijos:

- a. bet kuri vietos administracinio vieneto, kuris pagal urbanizacijos laipsnį priskiriamas didmiesčio, miesto arba priemiesčio kategorijai ir kuriame gyvena mažiausiai 50 000 žmonių, miesto valdžios institucija;
- b. visos valdžios institucijų, dirbančių vietos administraciniuose vienetuose, kurie pagal urbanizacijos laipsnį priskiriami didmiesčio, miesto arba priemiesčio kategorijai ir kuriuose gyvena mažiausiai 50 000 žmonių, asociacijos ir grupės, įskaitant tarpvalstybines asociacijas arba grupes, skirtingų regionų ir (arba) valstybių narių asociacijas arba grupes.

Paraiškos formas, susijusias su šiuo UIA kvietimu teikti paraiškas, gali teikti tik pirmiau nurodytos miestų valdžios institucijos, kaip apibrėžta Deleguotojo akto 2 straipsnyje.

² Buvęs Šiaurės-Pa de Kalė regionas

³ Informaciją apie nuolatinį sekretoriatą ir jo kontaktinius duomenis galite rasti šiuo adresu: <http://www.uia-initiative.eu/en/about-us/meet-team>

Vietos administraciniai vienetai ir klasifikacija pagal urbanizacijos lygį⁴, taip pat duomenys apie gyventojų skaičių yra paremti informacija, kurią Eurostatas pateikė **atitikties lentelėse LAU2-NUTS2010, EU28 (2012)**⁵. Šią lentelę UIA nuolatinis sekretoriatas naudos kaip pamatinį dokumentą, atlikdamas tinkamumo patikrą. Paraiškų teikėjai raginami remtis atitikties lentele, kad galėtų patikrinti savo tinkamumą ir pateikti informaciją apie vietos administracinius vienetus, įtrauktus į jų administracines ribas, ir su gyventojų skaičiumi susijusius duomenis.

Tolesniuose skyriuose pateikiama papildoma išsami informacija apie miestų valdžios institucijų tinkamumo kriterijus.

a) Pagal pirmąją kategoriją tinkami paraiškų teikėjai yra:

1. Savivaldybės / miestų tarybos, kurių administracinės ribos sutampa su atskiru vietos administraciniu vienetu (angl. Local administrative unit, LAU). Šiuo atveju LAU pagal urbanizacijos laipsnį priskiriamas didmiesčio, miesto arba priemiesčio kategorijai (Atitikties lentelės 1 ir (arba) 2 kodas – urbanizacijos laipsnio stulpelis) ir turi ne mažiau kaip 50 000 gyventojų.
2. Savivaldybės / miestų tarybos, kurių administracinės ribos apima įvairius vietos administracinius vienetus. Taip yra Portugalijos, Jungtinės Karalystės, Airijos, Graikijos ir Latvijos savivaldybių / miesto tarybų atveju, kai Eurostato vartojama LAU apibrėžtis atitinka ne savivaldybes / miesto tarybas, o žemesnius savivaldybių vienetus (apylinkes) arba statistinius vienetus (rinkiminius administracinius vienetus). Šiuo atveju savivaldybė / miesto taryba gali teikti paraišką tik tuo atveju, jei pagal urbanizacijos laipsnį ji turi iš viso daugiau nei 50 000 gyventojų ir dauguma (daugiau nei 50 proc.) gyventojų gyvena vietos administraciniuose vienetuose, kurie priskiriami didmiesčiams, miestams arba priemiesčiams (Atitikties lentelės 1 ir (arba) 2 kodas – urbanizacijos laipsnio stulpelis).
3. Organizuotos aglomeracijos, kurias sudaro toliau išvardytus kriterijus atitinkančios miesto valdžios institucijų asociacijos / grupės:

⁴ Vietos administracinio vieneto ir urbanizacijos lygio apibrėžimai: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units> ; http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Degree_of_urbanisation

⁵ Atitikties lentelę LAU2-NUTS2010, EU28 (2012) galite atsisiųsti iš šios svetainės: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units>

- ✓ Nacionalinėje teisėje oficialiai pripažintos kaip vietos valdžios institucijų lygmuo (skirtingas nei regioninis ir provincijų lygmuo), o savivaldybės / miestų tarybos yra įpareigosotos prisijungti prie aukštesnių nei savivaldybių organizacijų (todėl į šią kategoriją nėra įtraukiamos savanoriškais pagrindais, konkrečiam tikslui ir (arba) tam tikram laikui sudarytos asociacijos).
- ✓ Sudarytos tik iš savivaldybių / miesto tarybų (todėl į šią kategoriją nėra įtrauktos kitos tokios institucijos kaip universitetai, prekybos rūmai ir pan. apimančios asociacijos).
- ✓ Turinčios konkrečias kompetencijas, nurodytas nacionalinėje teisėje ir suteiktos savivaldybių, kurios veikia su UIA projektu susijusiose politikos srityse. Asociacijos raginamos tiksliai vadovautis nacionaline teisine sistema. Organizuotos aglomeracijos turėtų turėti išskirtines rengimo ir įgyvendinimo kompetencijas su UIA projektu susijusiose politikos srityse.
- ✓ Jos turėtų turėti konkrečią politinę (netiesioginis atstovavimas dalyvaujančioms savivaldybėms) ir administracinę (paskirtas personalas) struktūrą.

Atsižvelgiant į UIA iniciatyvą, organizuotų aglomeracijų pavyzdžiai yra šie:

- ✓ Prancūzijoje: Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération ir Communautés de Communes.
- ✓ Italijoje: Città Metropolitana ir Unione di Comuni
- ✓ Vokietijoje: Landkreise
- ✓ Ispanijoje: Mancomunidades ir Area Metropolitana Barcelona
- ✓ Jungtinėje Karalystėje: Jungtinės valdžios institucijos

Atsižvelgiant į UIA iniciatyvą, organizuotos aglomeracijos yra laikomos atskiromis miesto valdžios institucijomis, kurios atstovauja visoms dalyvaujančioms savivaldybėms / miesto taryboms. Todėl organizuotos aglomeracijos pateiktame projekto pasiūlyme turi būti įvardintos kaip pagrindinė miesto valdžios institucija.

Siekdama patvirtinti organizuotų aglomeracijų tinkamumą, NS patikrins, ar bendras gyventų skaičius siekia bent 50 000 ir ar dauguma (daugiau nei 50 proc.) gyventojų gyvena LAU, kuris priklauso aglomeracijai, pagal urbanizacijos laipsnį klasifikuojamai kaip didmiestis, miestas arba priemiestis.

b) Pagal antrą kategoriją tinkami paraišų teikėjai yra miesto valdžios institucijų asociacijos / grupės, neturinčios teisinio organizuotų aglomeracijų statuso.

Miesto valdžios institucijų (nacionalinių / regioninių miesto valdžios institucijų asociacijos, teritoriniai paktai, plėtros rajonai ir pan.), taip pat individualios miesto valdžios institucijos, neturinčios formalizuotų bendradarbiavimo sutarčių, bet norinčios kartu teikti paraiškas pagal UIA iniciatyvą, negali kreiptis kaip atskiros miesto valdžios institucijos.

Šios institucijos turėtų iš dalyvaujančių savivaldybių / miesto tarybų paskirti pagrindinę miesto valdžios instituciją, o kitas įvardyti kaip asocijuotąsias miesto valdžios institucijas.

Kad galėtų teikti paraiškas, visos dalyvaujančios miesto valdžios institucijos (pagrindinės ir asocijuotosios) turi būti pripažintos vietos administraciniais vienetais ir pagal urbanizacijos laipsnį priskirtos didmiesčiams, miestams ar priemiesčiams. Jei miesto valdžios institucijos administracinės ribos apima daugiau nei vieną vietos administracinį vienetą, taikomos tos pačios šio skyriaus a.2 punkto urbanizacijos laipsnio apibrėžimo taisyklės.

Pateikiant paraiškos formą, pagrindinės ir asocijuotosios miesto valdžios institucijos santykis neturi būti formalizuotas. Jei pasiūlymui pritariama ir jis patvirtinamas, UIA NS pagrindinei miesto valdžios institucijai pateikia Partnerystės sutarties šabloną, kurį per pirmą įgyvendinimo etapo mėnesį turi pasirašyti visi dalyvaujantys partneriai (asocijuotosios miesto valdžios institucijos ir diegimo partneriai).

Išsamesnę informaciją apie pagrindinės ir asocijuotųjų miesto valdžios institucijų (ir diegimo partnerių) funkcijas ir atsakomybę pareiškėjai gali rasti šių nuostatų 5.1 dalyje ir UIA rekomendacijų 2.1 dalyje.

Ankstesnė patirtis parodė, kad kai asociacijos ar miestų grupės, kurios neturi organizuotos aglomeracijos statuso ir susideda iš daugiau kaip trijų miesto valdžios institucijų (pagrindinės ir asocijuotų miesto valdžios institucijų), kurios neturi teritorinio artumo, pateikia bendrus projektus, kyla pavojus prarasti nuoseklumą ir susidurti su sunkumais siekiant reikšmingų rezultatų. Todėl rekomenduojama, kad paraiškas norinčios teikti asociacijos ir / ar miesto valdžios institucijų grupės (neturinčios asocijuotų aglomeracijų statuso) būtų teritoriškai artimos ir būtų siekiama apriboti dalyvaujančių asocijuotųjų miesto valdžios institucijų skaičių.

2.1.1 Bendrieji tinkamumo reikalavimai miesto valdžios institucijoms

Be pirmiau minėtų principų, kurie taikomi kiekvienai konkrečiai paraiškas galinčių teikti miesto valdžios institucijų kategorijai, toliau nurodyti principai taikomi visoms pagal UIA iniciatyvą reikalavimus atitinkančioms miesto valdžios institucijoms:

- Visos miestų valdžios institucijos privalo būti iš ES valstybių narių.
- Paraiškos formas, susijusias su šiuo kvietimu teikti paraiškas, gali teikti tik anksčiau nurodytos valdžios institucijos. Diegimo partnerio pateikta paraiškos forma bus laikoma netinkama.
- Miesto valdžios institucija arba asociacija ir (arba) grupė gali pateikti tik vieną projekto pasiūlymą, susijusį su kiekvienu kvietimu teikti paraiškas (net jeigu šie projekto pasiūlymai pateikiami pagal skirtingas temas tame pačiame kvietime teikti paraiškas). Taisyklė taip pat taikoma asocijuotosioms miesto valdžios institucijoms (savivaldybė gali būti įtraukta tik viename projekto pasiūlyme, nesvarbu, ar ji yra pagrindinė miesto valdžios institucija, ar asocijuotoji miesto valdžios institucija).
- Tos miesto valdžios institucijos, kurios jau gauna paramą pagal UIA iniciatyvos patvirtintą projektą ankstesniame kvietime teikti paraiškas, per visą iniciatyvos laikotarpį negali teikti naujos paraiškos formos dėl tos pačios srities projekto.

Agentūros ir bendrovės (pvz., energetikos / atliekų tvarkymo, ekonominės plėtros, turizmo skatinimo ir kitų sričių), kurios visiškai ar iš dalies priklauso savivaldybei / miesto tarybai, nėra laikomos vietos administraciniais vienetais, todėl negali būti pripažintos paraiškas galinčiomis teikti miesto valdžios institucijomis. Vis dėlto šios organizacijos gali būti įtrauktos į partnerystę kaip diegimo partnerės (daugiau informacijos apie diegimo partnerių funkcijas ir atsakomybę galite rasti šių nuostatų 5.1 dalyje ir UIA rekomendacijų 2.1 dalyje).

Kaip pirmiau nurodyta, UIA NS, tikrindamas atitiktį tinkamumo kriterijams, kaip pagrindinę priemonę naudos **Atitikmenų lentelės LAU2-NUTS2010, EU28 (2012) skaičiuoklę**. Todėl pareiškėjai raginami, prieš užpildant paraiškos formą, naudotis skaičiuokle ir patikrinti savo tinkamumą.

Nustačius spragų, neatitikimų ar iškilus abejonių dėl Eurostato skaičiuoklėje esančių duomenų interpretacijos, pareiškėjai raginami susisiekti su UIA NS, prieš pildant ir pateikiant paraiškos formą.

Atliekant tinkamumo patikrą ir kilus neaiškumų dėl kandidato tinkamumo įvertinimo, UIA NS susisieks su visais svarbiais partneriais, įskaitant Eurostatą, kad įvertintų galimybę teikti paraiškas.

3. Antrojo kvietimo teikti paraiškas temos

Komisija nusprendė temas, kurias miestų valdžios institucijos gali spręsti UIA iniciatyvos priemonėmis, glaudžiai susieti su ES miestų darbotvarke.

Be to, kiekvienas UIA kvietimo teikti paraiškas konkursas bus sutelktas į tam tikrą temų skaičių.

Atsiliepdami į antrąjį kvietimą teikti paraiškas kandidatai gali teikti projektų pasiūlymus, susijusius su šiomis temomis:

- imigrantų ir pabėgėlių integracija;
- žiedinė ekonomika;
- tvarus judumas miestuose.

Miesto valdžios institucijų, kurios kreipiasi pagal šį UIA kvietimą teikti paraiškas, prašoma pasirinkti tikrai vieną iš pasiūlytų temų. Kadangi norima sukurti integruotą metodą, siekiant veiksmingiau kovoti su iškilusiais sunkumais, paraiškos formoje pareiškėjai turi galimybę apibūdinti sąsajas ir išorinius veiksnius su kitomis temomis ir politikos sritimis.

Kaip jau minėta, Komisija pageidauja, kad pateiktuose projektuose būtų pristatomi kūrybiški, novatoriški ir ilgalaikiai sprendimai, galintys išspręsti įvairius nurodytus iššūkius. Kadangi UIA tuo pačiu bus ir naujų idėjų laboratorija, Komisija siekia paskatinti originalius eksperimentus, kuriems būtų pasitelkiama įvairių sričių patirtis. Dėl to Komisija vengia pernelyg konkrečiai nurodyti, kokių projektų paraiškų ji tikisi.

Atsižvelgiant į ERDF tematinius uždavinius ir investicinius prioritetus, bendras projektas privalo būti susijęs su šiais tematiniais uždaviniais ir ERPF investicijų prioritetais. Tačiau bus galima remti UIA projektus, kuriais skatinama įgyvendinti tematinius tikslus (nuo aštuntojo iki dešimtojo tikslo), t. y. į socialinę sritį labiau orientuotus tikslus, jeigu:

- bendro projekto sukurtos žinios gali veiksmingai prisidėti prie tematinų uždavinių ir ERPF investicinių prioritetų ir
- projektas nėra pernelyg sutelktas į paprastai Europos socialinio fondo (ESF) sričiai priklausančią veiklą.

Nepamirškite, kad atrenkant ir vertinant projektų pasiūlymus papildomumas ir sąveikos su kitomis Europos Sąjungos finansavimo programomis ir politikos sritimis, taip pat su remiamais projektais, yra labai svarbūs.

UIA iniciatyvos atrankos komitetas, sprenddamas dėl projektų rėmimo, sieks išvengti dubliavimosi.

Tolesnėse dalyse pateikiamas išsamus antrojo UIA Kvietimo teikti paraiškas trijų temų aprašymas.

3.1 Imigrantų ir pabėgėlių integracija

Miestai dažnai yra pirmieji įvažiavimo punktai migrantams ir pabėgėliams, siekiantiems patekti į priimančiąją visuomenę. Dėl to nuodugni ir išsami migracijos politika yra nepamainomas veiksmingos miesto plėtros komponentas. Teikiant kokybiškas paslaugas, infrastruktūrą ir galimybes, miestai gali užtikrinti ilgalaikę migrantų ir pabėgėlių integraciją į miesto struktūrą. Tačiau integracijos ir abipusio pasitikėjimo skatinimas yra sunkus, sudėtingas ir ilgalaikis procesas. Jei ši integracija į miesto struktūrą yra prastai valdoma, gali atsitikti taip, kad nebus patenkinti pagrindiniai poreikiai, o tai lems migrantų ir pabėgėlių atskirtį nuo darbo rinkos, apgyvendinimo, sveikatos priežiūros paslaugų ir švietimo paslaugų ir pan. Atitinkamai kyla pavojus socialinei sanglaudai. Ypač ši situacija atsiskleidžia miestuose, nes dažniausiai būtent miestai dėl teikiamų paslaugų yra pirmasis ir greičiausias judančių gyventojų prieglobstis. Iniciatyva *Urban Innovative Actions* remia miestus sprendžiant šias problemas.

Siekiant geriau išsiaiškinti tinkamumo galimybes, rengiant pasiūlymus svarbu atsižvelgti į toliau pateiktas apibrėžtis:

Migrantas: platesnė imigranto ir emigranto apibrėžtis, nurodanti asmenį, kuris išvyksta iš vienos šalies ar regiono ir įsikuria kitame, dažnai ieškodamas geresnio gyvenimo. (Šaltinis: Europos migracijos tinklas)

Pabėgėlis: trečiosios šalies pilietis, kuris dėl visiškai pagrįstos persekiojimo dėl rasės, religijos, tautybės, politinių pažiūrų ar priklausymo prie tam tikros socialinės grupės baimės yra už šalies, kurios pilietis jis yra, ribų ir negali, arba dėl tokios baimės nepageidauja naudotis tos

šalies apsauga, arba asmuo be pilietybės, kuris dėl minėtų priežasčių būdamas už šalies, kurioje yra jo ankstesnė įprastinė gyvenamoji vieta, ribų negali ar dėl tokios baimės nepageidauja į ją grįžti (Tarybos direktyva 2011/95/ES).

Praktikoje tai reiškia, kad projektai gali būti skirti ES valstybėse narėse gyvenantiems ir ES pilietybės neturintiems žmonėms, pavyzdžiui, trečiųjų šalių piliečiams, dokumentų neturintiems migrantams, asmenims be pilietybės, prieglobsčio prašytojams ir pripažintiems pabėgėliais.⁶ Veiksmai neturi būti skirti iš vienos valstybės narės į kitą persikeliantiems ES piliečiams, nesvarbu, ar jie persikelia laikinai, ar turėdami ilgalaikių tikslų.

Svarbiausias šio kvietimo prioritetas – ilgalaikė migrantų ir pabėgėlių integracija, kuri yra įvairiapusis procesas, o jį įgyvendinant reikia naudoti integruotus metodus (įskaitant vieno langelio principą⁷). Tačiau kadangi integracija prasideda nuo atvykimo į valstybę narę dienos, trumpalaikiai veiksmai gali būti svarstomi tik tada, jei jie yra ilgalaikių integracijos strategijų dalimi.

Atsižvelgiant į paramos iš ERPF aprėptį, veiksmai gali apimti įvairias investicijas į socialinę, sveikatos priežiūros, švietimo, apgyvendinimo ir vaiko priežiūros paslaugų infrastruktūrą, skurdesnių miesto rajonų atkūrimas, pastangas sumažinti erdvinę ir išsilavinimo srities migrantų ir pabėgėlių izoliaciją, naujas įmones ir kt. Siekiant sustiprinti veiklos įvairiapusiškumą, galėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis investuojama į žmogiškąjį kapitalą, pavyzdžiui, profesinis mokymas, instruktavimas, įgūdžių ugdymas ir gebėjimų tobulinimas. Šiame neišsamiaame sąrašė pateikiama keletas pavyzdžių:

- *Socialinė infrastruktūra*: veiksmai turėtų apimti bendruomeninės socialinės rūpybos, bendruomenės centrų, šeimos centrų ir pan. plėtrą.
- *Namų infrastruktūra*: šiomis priemonėmis galėtų būti investuojama į socialinį būstą, kuris nebedidintų erdvinės socialiai atskirtų bendruomenių izoliacijos. Visų pirma reikia investuoti į priemones, kurios vienu metu padeda sumažinti ir (arba) pašalinti fizinę izoliaciją ir pagerinti prieigą prie pagrindinių paslaugų.
- *Švietimo infrastruktūra*: nuo ankstyvojo ugdymo iki aukštojo išsilavinimo, veiksmais reikia siekti prieigos prie švietimo paslaugų ir jų kokybės. Jie taip pat gali apimti mokymo plėtrą ir kalbos kursus.
- *Sveikata*: daugiausia dėmesio skiriamas prieigai prie pagrindinių sveikatos priežiūros paslaugų palengvinti ir sveikatos priežiūros paslaugoms teikti sprendžiant problemas, kurios

⁶ Daugiau informacijos rasite žodyne: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/glossary/index_a_en.htm

⁷ Vieno langelio terminas reiškia centralizuotą prieigą prie įvairių paslaugų rūšių.

dažniau būdingos naujai atvykusiems migrantams ir pabėgėliams, pavyzdžiui, gydant fizinius sužeidimus (hipotermiją, nudegimus, skrandžio ligas, širdies ir kraujagyslių ligas, su nėštumu ir gimdymu susijusias komplikacijas, diabetą ir padidėjusį kraujospūdį), taip pat galima teikti psichologinės paramos ir traumų gydymo⁸ paslaugas. Novatoriški veiksmai galėtų apimti investicijas į sveikatos priežiūros infrastruktūrą, dėmesį sutelkiant į prevenciją ir pirminės sveikatos priežiūros paslaugas.

Iniciatyvoje *Urban Innovative Actions* dėmesys taip pat galėtų būti skiriamas konkrečioms (pažeidžiamoms) grupėms:

- Nelydimiems nepilnamečiams⁹: tai izoliuoti ir lengvai prekybos žmonėmis aukomis tampantys asmenys, todėl veiksmai galėtų būti skirti tokių vaikų apsaugos sistemoms plėtoti, kurios sujungtų visų socialinių sektorių paslaugas siekiant užkirsti kelią ir reaguoti į smurto prieš vaikus, prievartos, išnaudojimo ir apleidimo pavojų, remtų vaikus, kurie nėra savo šeimų prižiūrimi ir suteiktą apsaugą institucijose gyvenantiems vaikams.
- Moterims: kadangi moterys migrantės ir pabėgėlės dažnai susiduria su specifinėmis problemomis, ieškodamos būsto, norėdamos gauti sveikatos priežiūros paslaugas, mokymus ir kalbos kursus, taip pat integruodamosi į darbo rinką, šiais veiksmais galėtų būti siekiama išspręsti šias problemas.¹⁰
- Jaunimui, įskaitant jaunos iš migrantų šeimų kilusius žmones¹¹: tai asmenys, linkę anksti nutraukti mokslus ir yra mažiau išsilavinę, todėl jų įsiliejimas į darbo rinką dažnai yra sudėtingesnis. Veiksmai galėtų būti sutelkti į jų įtraukimą į švietimo sistemą ir darbo rinką, taip pat jaunų skirtingo kultūrinio pagrindo žmonių bendravimo galimybių plėtojimą (pavyzdžiui, per sporto ir kultūrinę veiklą ir (arba) infrastruktūrą).

Galiausiai, kadangi migrantų ir pabėgėlių integracijos tema jau antrą kartą įtraukiama į UIA kvietimą teikti paraiškas, rekomenduojame, kad paraiškų teikėjai peržiūrėtų pirmame kvietime teikti paraiškas patvirtintus projektus, kad galėtų papildyti jau finansuojamus veiksmus.

⁸ Pasaulio sveikatos organizacija (PSO): <http://www.euro.who.int/en/health-topics/health-determinants/migration-and-health/migrant-health-in-the-european-region/migration-and-health-key-issues>

⁹ Daugiau informacijos apie sunkią pabėgėlių ir prieglobsčio ieškančių moterų integraciją rasite šiuo adresu: Europos Komisija, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/asylum/uam/uam_infographic_a4_en.pdf

¹⁰ Europos Parlamentas:

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/556929/IPOL_STU\(2016\)556929_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/556929/IPOL_STU(2016)556929_EN.pdf)

¹¹ Šis jaunimas galėtų turėti ES valstybės narės pilietybę.

3.2 Žiedinė ekonomika

Remiantis ES parengtu veiksmų planu¹², perėjimas prie žiedinės ekonomikos paskatintų pastangas sukurti tvarią, mažo anglies dioksido kiekio technologijų, tausiai išteklius naudojančią ir konkurencingą ekonomiką. Tai sudarytų sąlygas kuo ilgiau išlaikyti produktus, medžiagas ir išteklius ekonomikoje ir sumažinti atliekų susidarymą. Europoje daugiau kaip 70 proc. gyventojų¹³ gyvena miestuose; čia sutelkta didesnė ekonominės veiklos ir augimo dalis. Miestai yra labai priklausomi nuo išorės išteklių, kurie reikalingi, pavyzdžiui, piliečių maisto ir energetiniams poreikiams tenkinti. Be to, miestuose suvartojama dauguma prekių ir sukuriama dideli atliekų kiekiai. Todėl miesto valdžios institucijoms dėl artumo su gyventojais, paslaugų teikėjais ir verslu atsiranda idealios aplinkybės plėtoti žiedinę ekonomiką¹⁴.

Kitas svarbus veiksmų plane nurodytas prioritetas – pakartotinis vandens panaudojimas. Pastaraisiais dešimtmečiais kai kuriose ES dalyse išaugo vandens stoka ir padaugėjo sausrų, o tai kenkia mūsų aplinkai ir ekonomikai. Klimato kaitos prognozėse kalbama apie skirtingose Europos dalyse blogėjančią vandens prieinamumo padėtį. Be veiksmingą vandens vartojimą skatinančių priemonių, saugiai ir ekonomiškai efektyviai išvalytų nuotekų pakartotinis panaudojimas yra vertingos priemonės didinant vandens tiekimą ir mažinant spaudimą pernelyg gausiai naudojamiems ES vandens ištekliams.¹⁵

Miesto valdžios institucijos turi sukaupę daug patirties tvaraus atliekų tvarkymo srityje, nes tai yra visuotinės svarbos paslauga. Miestai taip pat gali paskatinti perėjimą prie tvaresnių gamybos ir vartojimo būdų, įskaitant neišnaudotas pakartotinio vandens naudojimo galimybes. Siekiant prisitaikyti prie žiedinės ekonomikos, reikės kvalifikuotos darbo jėgos, turinčios specifinių ir kartais naujų įgūdžių (visų pirma, projektavimo srityje), kuriant naujas įsidarbinimo galimybes ir socialinį dialogą. Bus skatinamas naujų įmonių (įskaitant socialines įmones) ir verslo modelių kūrimas, taip pat gamintojų ir mažmenininkų bendradarbiavimas, siekiant gaminti ilgaamžiškesnius, lengviau pataisomus ir perdirbamus produktus.

¹² Uždaro ciklo kūrimas. ES žiedinės ekonomikos veiksmų planas: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52015DC0614>

¹³ <http://www.uia-initiative.eu/en/initiative/uia-european-context>

¹⁴ http://ec.europa.eu/environment/archives/ecoinnovation2014/1st_forum/pdf/ecoap-16th-report.pdf

¹⁵ EAA ataskaita Nr. 12/2016: <http://www.eea.europa.eu/publications/urban-adaptation-2016>

Vengiant pernelyg konkrečiai nurodyti, kokio tipo projektų tikimasi, kviečiame miestus apsvarstyti toliau pateiktas temas ir klausimus:

- Bendradarbiavimas su vietos gamintojais ir mažmenininkais ar piliečių paskatintomis iniciatyvomis ir trečiuoju sektoriumi / socialinėmis įmonėmis, nes tai puikus būdas skatinti gaminti ilgaamžiškesnius, lengviau taisomus ir perdirbamus produktus.
- Pramonės simbiozės rėmimas sudarytų verslui bendradarbiavimo ir pramonės sukuriamų perteklinių išteklių utilizavimo galimybes.
- Miestai, skatindami pakartotinį naudojimą ir taisymą, gali daryti įtaką vartojimo modeliams.
- Bendradarbiavimu grindžiamos ekonomikos, kurioje dalijamasi produktais ar infrastruktūra, skatinimas sudarytų sąlygas piliečiams ir įmonėms daugiau naudotis paslaugomis, o ne vartoti produktus.
- Tokios priemonės kaip Žalieji viešieji pirkimai ir Inovacijų viešieji pirkimai, kurių kriterijus parengė viešosios valdžios institucijos, gali užtikrinti tvarumą, ilgaamžiškumą ir pataisomumą, apibrėžiant arba persvarstant tuos kriterijus.
- Komunalinių atliekų, kurios sudaro 10 proc. bendrų Europos atliekų, perdirbimo gerinimas¹⁶.
- Maisto išmetimo prevencija (kasmet išmetama 100 milijonų tonų maisto¹⁷) visoje vertybių grandinėje, įgyvendinant įvairius veiksmus, įskaitant elgesio keitimą vykdant sąmoningumą didinančias kampanijas. Tolesnė miesto kompostavimo sistemų, susijusių su ūkininkavimo mieste ir hidroponikos projektais, plėtra.
- Statybų ir griovimo projektuose likusių medžiagų perdirbimas ir pakartotinis panaudojimas, nes šios medžiagos Europoje yra vienas iš didžiausių atliekų šaltinių, ir didžioji jų dalis susidaro miestuose.
- Skaičiuojama, kad 2020 m. elektros ir elektroninės įrangos, pavyzdžiui, mobiliųjų telefonų, televizorių ir skalbimo mašinų, atliekos, kurių didelė dalis susikaupia miestuose, gali siekti 12 mln. tonų. Miestai stengiasi tvarkyti tokias atliekas, bet galėtų atlikti svarbų vaidmenį perdirbant ir pakartotinai panaudojant šiose atliekose esančius retuosius žemės elementus ir tauriuosius metalus, taip sumažinant priklausomybę nuo šių medžiagų importo.
- Pakartotinio vandens panaudojimo skatinimą (pvz. lietaus vandens surinkimą), nes tai gali padėti išspręsti vandens trūkumo ir sausrų problemą.

¹⁶ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Municipal_waste_statistics

¹⁷ Naudojami Sveikatos ir maisto saugos GD pateikti skaičiai:

http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/good_practices/awareness_information_education/index_en.htm

- Išmatuojamų ir pakartojamų veiksmingo išteklių naudojimo sprendimų skatinimas, registruojant duomenis apie pagrindinį naudojimą ir pastebėtą pažangą naudojant standartinius rodiklius ir tinkamą duomenų rinkimą, jų formatą, dalijantis taisyklėmis ir jas skelbiant.
- Užtikrinimas, kad su duomenų valdymu susiję priimti sprendimai būtų tarpusavyje suderinami ir paremti atvirais standartais.

Siekiant įgyvendinti perėjimą prie žiedinės ekonomikos, Europos Komisija tikisi, kad miesto valdžios institucijos įtrauks visas suinteresuotąsias šalis, pradedant produktų kūrimu ir baigiant pakartotiniu naudojimu, kuris naudingas tiek ekonomikai, tiek aplinkai, taip pat užtikrins piliečių ir bendruomenių dalyvavimą.

3.3 Tvarus judumas miestuose:

Siekiant sukurti tokią transporto sistemą, kuri atitiktų individualius greito, efektyvaus, saugaus ir rentabilaus žmonių ir prekių judėjimo poreikius, miestai turi įgyvendinti veiksmingas alternatyvas, įskaitant alternatyvių degalų rūšių naudojimą įprastose transporto priemonėse ir galimybes pereiti prie atsakingesnio ir mažiau teršiančio judumo.

Miestai yra svarbūs Europos transporto sistemos mazgai, nes dauguma kelionių prasideda arba baigiasi miestų teritorijose. Miesto transportas labai svarbus siekiant ekonominio konkurencingumo, socialinės sanglaudos ir tvaraus augimo. Kita vertus, didžioji dalis neigiamo transporto poveikio, pavyzdžiui, spūstys, nelaimingi atsitikimai keliuose ar tarša taip pat dažniausiai patiriami miestų teritorijose¹⁸. Be to, daugelis Europos miestų susiduria su tokiais iššūkiais kaip pasenusi infrastruktūra ir siauros gatvės; labiausiai su šia problema susiduriama istorinėse vietose. Be šių vietinių iššūkių, miestai susiduria su tokiais pasauliniais iššūkiais kaip visuotinis atšilimas, energetinė priklausomybė ir didėjančios energijos kainos. Visos ES valstybių narių miesto valdžios institucijos patiria bendrų problemų, pradedant viešojo transporto netinkamumu ir baigiant ilgomis gyventojų kelionėmis. Dažniausias iššūkis yra spūstys, kurios neigiamai veikia žmonių sveikatą, viešosios erdvės panaudojimą ir vietos BVP.

Klimato kaitos nulemta aukštesnė temperatūra gali kelti pavojų infrastruktūrai – deformuoti keliai ir geležinkelio bėgiai apsunkina prekių pervežimą ir susisiekimą. Pastatų infrastruktūros pritaikymas

¹⁸ <https://www.kowi.de/Portaldata/2/Resources/fp/trip-urban-mobility.pdf>

būsimoms klimato sąlygoms ir poveikiui neatspariose srityse (pavyzdžiui, salpose) padės sumažinti sąnaudas ir padidinti efektyvumą. Transporto ir miesto planavimo sektoriuose taip pat reikia atsižvelgti į klimato kaitos keliamą pavojų, ir tai būtina daryti integruotai. Dėl transporto susidarantis karštis ir karštį išlaikanti danga (pavyzdžiui, asfaltas) miestų teritorijose padidina karščio bangų poveikį. Aukšta temperatūra didina oro taršą, nes susidaro daugiau pažemio ozono (tokios ozono pirmtakų medžiagos kaip NOx yra išskiriamos deginant kurą, pavyzdžiui, kelių transporto priemonėse). Todėl transporto valdymas gali sumažinti karščio bangas ir oro taršą. Potvynius miestuose didina tokie veiksniai kaip nelaidi dirva, pavyzdžiui, keliai ir įrengtos stovėjimo vietos.¹⁹

Miesto valdžios institucijos daugelį metų vykdo vietines, nacionalines ir Europos lygmens iniciatyvas ir projektus, siekdamos tvaraus miesto judumo, visų pirma atsižvelgiant į merų konferenciją²⁰, kuria siekiama sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, taip pat Pažangių miestų ir bendruomenių iniciatyvą (konkrečiai remiamą pagal Europos inovacijų partnerystę kuriant pažangius miestus ir bendruomenes²¹ ir atitinkamus kvietimus teikti paraiškas pagal programą „Horizontas 2020“²²) siekiant surasti novatoriškus ir pakartojamus sprendimus. Dalis šio darbo atspindi tvaraus judumo mieste planuose (angl. SUMP), kuriuose pateikta ilgalaikė bendra miestų judumo strategijų vizija, kurios centre – piliečiai, ir kurie leidžia veiksmingai išnaudoti visuomeninę erdvę. UIA siekia remti šiuos planus. Toliau išvardyti svarbiausi veiksniai, į kuriuos turėtų atsižvelgti miesto valdžios institucijos savo siūlomuose projektuose:

- Skatinti ir lengvinti dviračių transporto naudojimą (įskaitant elektrinius dviračius ir krovininius dviračius), nes tai yra sveikatai palankios, švarios ir ekonomiškai efektyvios transporto priemonės;
- Remti sprendimus, kurie prisidės prie SUMP įgyvendinimo ir plėtros kaip miesto valdžios institucijos integruotos planavimo strategijos dalį;
- Novatoriški įvairiarūšiai terminalai ir judumo paslaugos, leidžiančios lengvai persėsti iš vienos transporto rūšies į kitą, kai keleiviai gali priimti informaciją pagrįstą sprendimą, bilietų sistema, veiksmingiausio ir tvariausio kelionės maršruto sudarymas;
- Logistikos terminalų kūrimas siekiant sumažinti spūstis ir padidinti vidutinį transporto greitį.
- Bendrų judumo sprendimų priėmimas, tokių kaip bendro automobilių parko ar dalijimosi dviračiais schemas²³, kurios pamažu tampa miesto kraštovaizdžio dalimi.

¹⁹ 2012 m. EAA ataskaita dėl miestų prisitaikymo.

²⁰ <http://www.covenantofmayors.eu>

²¹ <http://eu-smartcities.eu>

²² <http://ec.europa.eu/geninfo/query/index.do?queryText=H2020-SCC>

²³ <http://civitas.eu/sites/default/files/civitas-plus-innovative-urban-transport-solutions-www-final.pdf>

- Palengvinti ir įgyvendinti novatorišką alternatyvių degalų rūšių (pavyzdžiui, biologinių degalų, iš atliekų gaunamos energijos, fotosintezės būdu gaunamos elektros) infrastruktūrą, visų pirma elektrinių transporto priemonių įkrovimo vietų ir kitas paskatas.
- Keliai gali būti transformuojami ir pertvarkomi, įrengiant apsaugas nuo potvynių. Apsodintos pakelės ir medžiais apsodinti keliai mažina potvynio ir karščio bangų pavojų, taip pat gerina oro kokybę ir gyvenimo kokybę.
- Išmatuojamų ir pakartojamų veiksmingo išteklių naudojimo sprendimų skatinimas, registruojant duomenis apie pagrindinį naudojimą ir pastebėtą pažangą naudojant standartinius rodiklius ir tinkamą duomenų rinkimą, jų formatą, dalijantis taisyklėmis ir jas skelbiant.
- Užtikrinimas, kad su duomenų valdymu susiję priimti sprendimai būtų tarpusavyje suderinami ir paremti atvirais standartais.

Siūlomų veiklų tipai apima technologinius, visuomeninius, kultūrinius, ekonominius ir aplinkosaugos aspektus. Tikimasi aktyvaus piliečių ir bendruomenių, taip pat verslo ir viešojo transporto paslaugų teikėjų vaidmens. Nors miesto valdžios institucijos turėtų eksperimentuoti renkantis drąsias idėjas, jos taip pat turėtų įtraukti bendruomenes ir piliečius, kad užtikrintų lengvą perėjimą prie tvaresnių transporto priemonių.

Visoje naujojoje infrastruktūroje, kuriai siūlomas ES finansavimas, turėtų būti atliktas tinkamas neatsparumo klimato kaitai ir pavojų įvertinimas ir, prireikus, imtasi tinkamų prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių.

4. Finansavimo principas

Bendrųjų išlaidų principas

UIA iniciatyva laikosi „bendrųjų išlaidų“ principo. 80 % tinkamų finansuoti išlaidų bendrojo finansavimo principu padengia ERPF. Visi partneriai, gaunantys ERPF finansavimą, privalo užsitikrinti viešojo arba privataus sektoriaus paramą, kad surinktų visą biudžetą (mažiausiai 20 %) naudodamiesi savo arba kitų šaltinių ištekliais. Partnerių indėlis gali būti finansinis ir (arba) indėlis natūra. Svarbu pažymėti, kad nemokamas savanoriškas darbas remiantis UIA tinkamumo taisyklėmis nėra tinkamas teikiant paraiškas, o atlygį gaunantys darbuotojai turėtų būti laikomi finansiniu įnašu.

ERPF mokėjimai

UIA mokėjimo planas daugiausia pagrįstas išankstinio ERPF mokėjimo principu²⁴, taip pat faktiškai patirtų nuostolių kompensavimo principu (įskaitant fiksuotas normas):²⁵

- pirmasis išankstinis ERPF mokėjimas, kurį sudaro 50 % ERPF finansavimo, suteikiamas (pagrindinei) miesto valdžios institucijai per 90 dienų nuo Subsidijavimo sutarties (ir, jei reikia, Partnerystės susitarimo) pasirašymo datos. Pirmasis išankstinis mokėjimas taip pat apima vienkartinę pasirengimo išlaidoms padengti skirtą sumą (ne daugiau kaip 16 000 eurų iš ERPF).
- Antrasis išankstinis ERPF mokėjimas, kurį sudaro 30 % ERPF finansavimo, suteikiamas (pagrindinei) miesto valdžios institucijai po tarpinės pažangos ataskaitos ir projekto išlaidų, patikrintų pirmojo lygmens valdytojo, pateikimo ir patvirtinimo. Nurodytos išlaidos turi siekti ne mažiau kaip 70 proc. pirmojo išankstinio įnašo sumos (tai atitiktų 35 proc. viso projekto biudžeto).
- Trečiasis ERSF mokėjimas, kurį sudaro ne daugiau nei 20 % ERPF finansavimo (atėmus vienkartinę sumą, skirtą projektui užbaigti ir žinioms perduoti), suteikiamas (pagrindinei) miesto valdžios institucijai, pateikus ir patvirtinus galutinę pažangos ataskaitą. Šioje ataskaitoje, kurią reikia pateikti ne vėliau kaip per 3 mėnesius po projekto pabaigos datos, pateikiamos pirmojo lygmens valdytojo patvirtintos galutinės projekto išlaidos. Svarbu pažymėti, kad trečiasis mokėjimas nebėra pagrįstas išankstinio mokėjimo principu, o patirtų ir sumokėtų išlaidų kompensavimo principu. Tai reiškia, kad projekto partneriai paskutiniu projekto įgyvendinimo etapu turi iš anksto finansuoti savo patiriamas išlaidas.
- Galutinis mokėjimas suteikiamas (pagrindinei) miesto valdžios institucijai po galutinės kokybės ataskaitos (pateikiamos ne vėliau nei per metus po projekto pabaigos datos) patvirtinimo. Didžiausia galima šios išmokos suma yra 12 000 eurų iš ERPF, ir ši suma skirta padengti projekto užbaigimo etapo ir žinių perdavimo išlaidas.

²⁴ Kaip nurodyta įgaliojimo susitarime, kurį pasirašė Europos Komisija ir Aukštutinės Prancūzijos regionas (ankstesnis Šiaurės-Pa de Kalė regionas) 2015 m.

²⁵ Ten pat

5. Projekto generavimas ir rengimas

5.1 Partnerystė įgyvendinant iniciatyvą *Urban Innovative Actions*

Paraiškos formas, susijusias su šiuo UIA kvietimu teikti paraiškas, gali teikti tik pirmiau nurodytos miestų valdžios institucijos, kaip apibrėžta UIA deleguotojo akto 2 straipsnyje.

Tačiau, atsižvelgiant į UIA iniciatyvą, miestų valdžios institucijos skatinamos užmegzti ilgalaikes vietines partnerystes ir glaudžiai bendradarbiauti su atitinkamais papildomais partneriais. Visi partneriai turi būti iš ES. UIA projekto partnerystę gali sudaryti (pagrindinė) miesto valdžios institucija, susijusios miesto valdžios institucijos ir tiekimo partneriai. Platesnė suinteresuotųjų šalių grupė nėra projekto partnerystės dalis, bet taip pat turėtų būti įtraukta į projektą.

- **Miesto valdžios institucija (arba pagrindinė miesto valdžios institucija, jei pasiūlymą teikia kelios miesto valdžios institucijos):** UIA iniciatyvos veikla grindžiama miesto valdžios institucija, atsakinga už bendrą viso projekto įgyvendinimą ir valdymą. (Pagrindinė) miesto valdžios institucija su įgaliotuoju subjektu pasirašo subsidijų sutartį ir gauna ERPF lėšas, kurias turi paskirstyti kitiems partneriams (asocijuotosioms miesto valdžios institucijoms ir (arba) diegimo partneriams), atsižvelgdama į konkrečias jų funkcijas ir atsakomybę (ir susijusį biudžetą). Organizuotų aglomeracijų atveju institucija, įskaitant visas kitas miesto valdžios institucijas, įtrauktas į aglomeraciją, laikoma atskira miesto valdžios institucija ir įtraukiama kaip pagrindinė miesto valdžios institucija dalyvaujant UIA projekte.
- **Asocijuotosios miesto valdžios institucijos:** Miesto valdžios institucijų (nacionalinių / regioninių miesto valdžios institucijų asociacijos, teritoriniai paktai ar asociacijos, plėtros rajonai ir pan.) asociacijos, neturinčios teisėto organizuotos aglomeracijos statuso, taip pat individualios miesto valdžios institucijos, neturinčios formalizuotų bendradarbiavimo sutarčių, bet norinčios kartu teikti paraiškas pagal UIA iniciatyvą, turi nurodyti paraiškos formoje vieną LAU kaip pagrindinę miesto valdžios instituciją, o kitas LAU – kaip asocijuotąsias miestų valdžios institucijas. Asocijuotosios miestų valdžios institucijos bus atsakingos už konkrečios veiklos įgyvendinimą ir susijusius rezultatus. Asocijuotosioms miestų valdžios institucijoms bus suteikta projekto biudžeto dalis ir jos pateiks ataskaitą apie išlaidas, patirtas atliekant veiklą. Išsami informacija apie asocijuotąsias miestų valdžios institucijas (įskaitant teisinį statusą, patirtį ir kompetencijas, kontaktinius asmenis, ir t. t.) bus suteikta paraiškos formoje.

- **Diegimo partneriai:** institucijos, agentūros, organizacijos, privačiojo sektoriaus partneriai, asociacijos, kurios atliks svarbų vaidmenį įgyvendinant projektą. Miestų valdžios institucijos turėtų pasirinkti savo diegimo partnerius pagal skaidrumo ir vienodo požiūrio principus. Jie bus atsakingi už konkrečios veiklos vykdymą ir susijusių rezultatų ir išdavų įgyvendinimą. Būtina pabrėžti, kad projekte kaip diegimo partneriai gali dalyvauti tik juridiniais asmenimis įregistruotos organizacijos. Konsultavimo įmonės, kurių pagrindinė veikla yra Europos projektų vystymas ir valdymas, negali dalyvauti projekte kaip diegimo partneriai.
- Projektą kurti ir įgyvendinti turėtų platesnė **suinteresuotųjų šalių grupė**. Į šią grupę galėtų būti įtrauktos institucijos, agentūros, organizacijos ir asociacijos. Jos neatliks tiesioginio vaidmens (todėl jos neturi įgyvendinimui skirtą biudžetą), bet užtikrina sklandesnį ir efektyvesnį įgyvendinimą, be to, joms suteikiamos bendros projekto nuosavybės teisės.

Išsami informacija apie miestų valdžios institucijų (kai kuriais atvejais ir asocijuotų miestų valdžios institucijų) bei diegimo partnerių funkcijas ir atsakomybę pateikiama UIA rekomendacijų 2.1 dalyje.

5.2 Projekto veikla

Projektų pagal UIA veikla organizuojama pagal darbo paketus ir vieną ar keletą ERPF tematinį tikslų bei atitinkamų investavimo prioritetų, kaip nurodyta ESIF skirtą Bendrųjų nuostatų reglamento 9 straipsnio pirmojoje pastraipoje²⁶ ir ERPF reglamento 5 straipsnyje.

Šiuo tikslu turėtų būti naudojamos skirtingos darbo paketų (DP) rūšys, kurios išvardijamos toliau:

- DP rengimas;
- DP projekto valdymas;
- DP informavimas;
- DP įgyvendinimas;
- DP investicijos.

Išskyrus investicijų darbo paketą, visos kitos DP rūšys paraiškose dėl UIA projekto yra privalomos.

²⁶ Bendrųjų nuostatų reglamentas (ES) Nr. 1303/2013:
<http://eurlex.europa.eu/legalcontent/LT/TXT/?uri=celex:32013R1303>

Kiekvienam projektui bus paskirtas UIA ekspertas:

- nuolat teiksiantis patarimus ir rekomendacijas apie veiklos pobūdį, ypač apie novatorišką turinį;
- padėsiantis rengti dokumentaciją ir išdavas, kurie apibendrins ir paskleis įgytą patirtį, gerąją praktiką ir t. t. platesnei auditorijai;
- užtikrinsiantis, kad veikla būtų vykdoma, kaip numatyta, ir atitiktų patvirtintą pasiūlymą.

Išlaidos už UIA ekspertus (įskaitant keliones ir apgyvendinimą) dengiamos UIA iniciatyvos.

Daugiau informacijos apie darbo plano struktūrą, skirtą UIA projektui, ir UIA ekspertų vaidmenį ir užduotis pateikiama UIA rekomendacijose.

5.3 Biudžeto straipsniai ir reikalavimus atitinkančios išlaidos

Visos išlaidos, susijusios su UIA projektų įgyvendinimu, bus tinkamos pagal UIA rekomendacijas (žr. 4.2 skyrių) ir įtraukiamos į atitinkamas biudžeto eilutes:

- Personalias
- Biuras ir administracija
- Komandiruotės ir apgyvendinimas
- Išorinė ekspertizė ir paslaugos
- Įranga
- Infrastruktūra ir statybų darbai

6. Paraiškos pateikimo procesas

Paraiškos dokumentų paketą antrajam UIA konkursui sudaro:

- Šie nuostatai (visomis ES kalbomis)
- Techninės rekomendacijos, skirtos UAI elektroninių mainų platformai (angl. UIA Electronic Exchange Platform, EEP)
- Išsamios paraiškos formos pildymo instrukcijos (pateiktos internete visomis ES kalbomis EEP sistemoje)

Darbinė paraiškos formos versija ir patvirtinimo lapas taip pat pateikiami kaip priemonė, padedanti paraiškos rengimo procese (dokumentas „Word“ formatu prieinamas tik anglų kalba).

Be to, daugeliu atveju dėl susijusių iniciatyvos taisyklių reikia atsižvelgti į UIA rekomendacijas (tik anglų kalba), susijusias su išsamiomis iniciatyvos taisyklėmis.

Visus dokumentus galima rasti UIA svetainėje.

Paraiškos procesą galima atlikti be popierinių dokumentų (100 proc.), elektroniniu būdu naudojant UIA „Electronic Exchange Platform“ (EEP). **Paraišką sudaro paraiškos forma ir nuskaitytas pasirašytas patvirtinimo lapas.**

Priedą taip pat galima atsisiųsti ir pridėti prie paraiškos formos. Tai galėtų būti žemėlapis, nurodantis intervencijos sritį, diagrama, „INFOGraphic“ ir pan. Prisegamos rinkmenos tipas ir dydis yra nurodyti EEP rekomendacijose. Naudojantis EEP bus galima pateikti paraišką vėliausiai likus vienam mėnesiui iki pateikimo pabaigos. Naujienos apie jos prieinamumą bus skelbiamos UIA svetainėje.

Paraiškų teikėjams rekomenduojama užpildyti paraiškos formą aiškia anglų kalba, nors ją galima pateikti ir bet kuria oficialia ES kalba.

Turėkite omenyje, kad pateiktos paraiškos formos strateginis ir veikimo vertinimas bus atliekamas remiantis angliška versija (jeigu paraiškos forma bus pateikta kita kalba, ją išvers į anglų kalbą išorinis paslaugų teikėjas, su kuriuo sudaro sutartį nuolatinis sekretoriatas (NS)). NS vertimo kokybės negarantuoja, todėl tai yra paraiškos teikėjo rizika. Be to, subsidijos sutartis, projekto valdymas, oficialus ataskaitų teikimas, pagrindiniai rezultatai ir visa komunikacija su įgaliotuoju subjektu ir NS turės vykti ir būti pateikti anglų kalba.

Paraiškos formą ir patvirtinimo lapą galima teikti iki 14/04/2017 14h00 CET.

7. Atrankos procesas

Kiekviena pateikta paraiška yra atrenkama atliekant procesą, suskirstytą į šiuos etapus:

1. Tinkamumo patikra
2. Strateginis įvertinimas
3. Veiklos vertinimas

7.1 Tinkamumo patikra

Pasibaigus paraiškų teikimo laikotarpiui, NS atlieka visų gautų projekto paraiškų patikrą. Tinkamumo patikros tikslas:

- Patikrinti gautų paraiškos formų ir jų priedų atitiktį oficialiems tinkamumo kriterijams;
- Išvengti tolesnio netinkamų paraiškų vertinimo;
- Užtikrinti vienodą požiūrį į visus pasiūlymus, atrinktus finansuoti;

UIA tinkamumo kriterijai yra šie:

1. Paraiškos forma pateikta elektroniniu būdu naudojant EEP iki pateikimo laikotarpio pabaigos, nurodytos konkurso nuostatuose
2. Paraiškos forma yra visiškai užpildyta
3. Pareiškėjas yra atskira miesto valdžios institucija, dirbanti vietos administraciniame vienetė (LAU), kuris pagal urbanizacijos laipsnį priskiriamas didmiesčio, miesto arba priemiesčio kategorijai ir kuriame gyvena mažiausiai 50 000 žmonių

ARBA

Pareiškėjas yra miesto valdžios institucijų asociacija arba grupė, turinti teisėtą organizuotos aglomeracijos statusą ir sudaryta iš LAU, kur dauguma (ne mažiau nei 51 proc.) gyventojų gyvena LAU, kurie pagal urbanizacijos laipsnį priskiriami didmiesčio, miesto arba priemiesčio kategorijai ir kuriuose gyvena mažiausiai 50 000 žmonių.

ARBA

Pareiškėjas yra miesto valdžios institucijų asociacija arba grupė, turinti teisėtą organizuotos aglomeracijos statusą, kur visos dalyvaujančios miesto valdžios institucijos (pagrindinė miesto valdžios institucija ir asocijuotosios miestų valdžios institucijos) yra LAU, kurie pagal urbanizacijos laipsnį priskiriami didmiesčio, miesto arba priemiesčio kategorijai ir kuriuose bendras gyventojų skaičius (pagrindinės miesto valdžios institucijos ir asocijuotųjų miestų valdžios institucijų) yra mažiausiai 50 000 žmonių

4. Jeigu asociacija arba grupė neturi teisėto organizuotos aglomeracijos statuso, paraiškos formoje nurodoma pagrindinė miesto valdžios institucija ir asocijuotosios miestų valdžios institucijos
5. Laikomasi laiko apribojimų: projekto pabaigos data atitinka kvietimo ir iniciatyvos reikalavimus

6. Laikomasi maksimalus biudžeto reikalavimų ir bendrojo finansavimo principo
7. Visi dalyvaujantys partneriai (miesto valdžios institucija, asocijuotosios miestų valdžios institucijos ir diegimo partneriai) yra iš ES valstybių narių
8. Paraiškas teikiančios miesto valdžios institucijos (pagrindinės miesto valdžios institucijos ir (arba) asocijuotosios miestų valdžios institucijos) dalyvauja tik viename projekto pasiūlyme tame pačiame kvietime teikti paraiškas
9. Paraiškas teikiančios miesto valdžios institucijos (pagrindinės miesto valdžios institucijos ir (arba) asocijuotosios miestų valdžios institucijos) nebuvo atrinktos ir finansuojamos tai pačiai temai ankstesniuose UIA kvietimuose teikti paraiškas
10. Tinkamai pasirašytą patvirtinimo lapą (pagrindinės) miesto valdžios institucijos teisinis atstovas įkelia į EEP sistemą iki paraiškų pateikimo pabaigos.

Jeigu laikomasi ne visų išvardytų reikalavimų, paraiška laikoma nepriimtina ir toliau nevertinama.

7.2 Strateginis vertinimas

Tinkamų ir priimtinių paraiškų strateginę patikrą atlieka išorinių ekspertų komisija. Strateginis vertinimas sudaro 80 % bendrojo projekto vertinimo svertinio rodiklio, o jis susideda iš šių kriterijų:

- Inovatyvumas (40 % svertinio rodiklio) – kaip pareiškėjas sugeba parodyti, kad projekto pasiūlymas yra naujas (anksčiau nebuvo tikrinama ir įgyvendinama susijusioje miesto teritorijoje ir kitur ES) ir turi neabejotiną pridėtinės vertės potencialą;
- Partnerystė (15 % svertinio rodiklio) – kaip pagrindinės suinteresuotosios šalys (asocijuotosios miestų valdžios institucijos, jeigu yra, diegimo partneriai ir platesnė suinteresuotųjų šalių grupė) prisideda prie projekto įgyvendinimo
- Galimybė įvertinti (15 % svertinio rodiklio) – kiek projekto rezultatų bus galima išmatuoti;
- Galimybė perleisti (10 % svertinio rodiklio) – kokią projekto dalį bus galima perleisti kitiems Europos miestams

Pagrindiniai kiekvieno kriterijaus vertinimo klausimai pateikiami UIA rekomendacijų 3.2.2 dalyje.

Išorinių ekspertų komisija taip pat patikrina, ar projektai prisideda prie tematinų ESI fondo tikslų ir

bendros strateginės sistemos, kaip nurodyta Bendrųjų nuostatų reglamento 9 straipsnio pirmojoje pastraipoje, ir ar pasiūlo integruotų sprendimų į nustatytus iššūkius, taip pat ar atitinka tvarios miestų plėtros principus. Komisija ir įgaliojasis subjektas gali nuspręsti nepasirinkti projekto dėl įnašo stokos, jeigu šių reikalavimų nesilaikoma.

Išorinių ekspertų komisija išanalizuoja strateginio vertinimo rezultatus ir išrikiuoja paraiškas pagal vertinimo balus. Kaip numato Komisija, paraiškos, surinkusios daugiau balų nei numatyta riba, patenka į veiklos vertinimo etapą. Paraiškų teikėjams apie sprendimą (perkeliamą į kitą etapą arba ne) bus pranešta pasibaigus strateginio vertinimo procesui.

7.3 Veiklos vertinimas

Veiklos įvertinimas, kurį atlieka NS, sudaro 20 % bendrojo projekto vertinimo svartinio rodiklio.

Pagrindinis veiklos vertinimo tikslas – įvertinti paraiškų kokybę (įskaitant projekto pagrįstumą, darbo plano nuoseklumą ir vientisumą, siūlomų valdymo struktūrų kokybę, biudžeto subalansuotumą ir proporcingumą, siūlomos komunikacijos kokybę).

Pagrindiniai „Kokybės“ kriterijaus vertinimo klausimai pateikiami UIA rekomendacijų 3.2.3 dalyje.

Po veiklos vertinimo atrankos komitetas, kurį sudaro įgaliojasis subjektas ir komisija, atlieka galutinę atranką. Komisija galutinai patvirtina atrinktus projektus. Paraiškų teikėjams apie sprendimą bus pranešta pasibaigus veiklos vertinimo procesui.

7.4 Vertinimo rezultatų sistema

Kiekvienam svertiniam kriterijui suteikiama nuo 1 iki 5 balų, kurie sudaro vidutinį projekto įvertinimą.

Išsami informacija apie vertinimo rezultatų sistemą pateikiama UIA rekomendacijų 3.2.4 dalyje.

Vertinimo sistema bus pritaikyta atsižvelgiant ne tik į konkrečius kiekvieno projekto pasiūlymo privalumus, bet taip pat išlaikant konkurencingo proceso dvasią ir palyginant juos su kitais toje pačioje kvietimo teikti pasiūlymus sistemoje pateiktais projektų pasiūlymais. Todėl projektų

pasiūlymų teikėjai nėra kviečiami dalyvauti veiklos vertinime arba pateikus galutinį vertinimą nėra įvertinami balais, bet tiesiog sulaukia išsamių pastabų apie visus įvertintus kriterijus.

8. Viešieji pirkimai, auditas ir valstybės pagalba

Projekto partneriai, atitinkantys perkančiosios organizacijos apibrėžimą pagal atitinkamus nacionalinius viešųjų pirkimų teisės aktus, privalo laikytis galiojančių viešųjų pirkimų taisyklių.

Projekto pateikiamų išlaidų auditą privalo atlikti pirmojo lygmens valdytojas (PLV). Nepriklausomo PLV išvados privalo apžvelgti skelbiamų išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą, prekių ir paslaugų teikimą, deklaruojamų išlaidų patikimumą ir tai, ar išlaidos bei veikla atitinka Sąjungos ir nacionalines taisykles. Kadangi PLV yra tiesiogiai skiriamas ir jam atlyginama iš UIA iniciatyvos lėšų, projekto partneriai neturi numatyti kontrolės (audito) išlaidų, rengdami savo projekto biudžetą.

Patvirtinti projektai privalo atitikti valstybės pagalbos taisykles, siekiant visoms bendrojoje rinkoje veikiančioms įmonėms sudaryti vienodas sąlygas, užtikrinti efektyvų viešųjų lėšų panaudojimą ir užkirsti kelią rinkos iškreipymams, kaip antai privataus finansavimo slopinimui, neefektyvių rinkos struktūrų kūrimui ar neveiksmingų įmonių išlaikymui.²⁷ Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas užtikrinti, kad pagal iniciatyvą *Urban Innovation Actions* skirtas finansavimas neiškreiptų konkurencijos ir be pakankamai rimtos priežasties nesudarytų trukdžių rinkoje. Apskritai Europos Komisija tikisi, kad dauguma projektų, kurie bus finansuojami pagal šį antrąjį kvietimą teikti paraiškas, nevykdys ekonominės veiklos arba neturės ar turės labai ribotą poveikį prekybai tarp valstybių narių.

Europos Komisija finansuoja iniciatyvą *Urban Innovative Action* iš Europos regioninės plėtros fondo lėšų (dengia iki 80 proc. projekto sąnaudų), pasitelkdama netiesioginio valdymo formą. Turint omenyje 80 proc. UIA finansavimą, valstybės pagalbos nuoseklumo patikrinimas yra reikalingas siekiant užtikrinti, kad visuomenės parama būtų kuo naudingesnė vidaus rinkai. Atsižvelgiant į novatorišką ir atvirą UIA pobūdį, kai kvietimu teikti paraiškas projektams siekiama įgyvendinti kūrybingus sprendimus ir pasirinktas bendrąsias temas, panašu, kad norint apriboti ES biudžeto išteklių iškreipiamąjį poveikį, valstybės pagalbos nuoseklumas turėtų būti paremtas apribojimu, kuris

²⁷ Daugiau informacijos apie valstybės pagalbos sąvoką žr. Komisijos pranešime apie valstybės pagalbos sąvoką pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, paskelbtą šiuo adresu: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719\(05\)&from=LT](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719(05)&from=LT).

sudaro ne daugiau nei 500 000 eurų bendro UIA skiriamo finansavimo individualiai konkrečiame projekte dalyvaujančiai įmonei sumą.

Likusią dalį (ne mažiau kaip 20 proc. projekto išlaidų) gali dengti tiek privataus, tiek viešojo sektoriaus įnašai. Kai tokie įnašai skiriami iš privačių šaltinių, jiems netaikoma valstybės pagalbos teisė. Tačiau jei indėlis skiriamas iš valstybės narės valstybinių išteklių tokiems projektams, kuriuose vykdoma „ekonominė veikla“, t. y. rinkoje siūlomos prekės ir paslaugos, tada tokie projektai turi būti rengiami taip, kad viešasis indėlis visais lygmenimis atitiktų visas valstybės pagalbos taisykles, t. y. tiek projekto ar infrastruktūros savininko, tiek kūrėjo ir (arba) vykdytojo. Dėl to viešojo sektoriaus finansavimas turėtų atitikti De minimis reglamento reikalavimus arba Bendrosios išimties reglamente (BIR) arba BESP sprendime dėl visuotinės ekonominės svarbos paslaugų nustatytas sąlygas.

Išsami informacija apie viešuosius pirkimus ir valstybės pagalbą pateikiama UIA rekomendacijų 4.4.6 ir 4.4.7 dalyje.

9. Kaip gauti pagalbos

NS darbuotojai pasirengę padėti paraiškų teikėjams visais techniniais klausimais konkurso metu. Kontaktinę informaciją galima rasti UIA svetainėje.

NS taip pat surengs 4 seminarus paraiškų teikėjams įvairiuose Europos miestuose. Seminarų paraiškų teikėjams laikas ir vieta bus nurodyti UIA svetainės dalyje „Events“.

Be to, bus rengiami vaizdo seminarai dėl konkrečių projekto kūrimo ir pateikimo aspektų. Vaizdo seminarų laikas ir temos bus nurodytos UIA svetainės dalyje „Events“.

10. Pagrindinės datos

- 2016 12 16 – Antrojo konkurso pradžia
- 12/2016 – 02/2017 – Seminarai ir vaizdo seminarai paraiškų teikėjams
- 2017 04 14 – Paraiškos formų teikimo pabaiga
- 10/2017 – Orientacinė galutinio projektų patvirtinimo data
- 11/2017 – Orientacinė patvirtintų projektų pradžios data

Nekantraujame netrukus susipažinti su jūsų projektų pasiūlymais!